

Aan het college van B&W van Amsterdam
Stadhuis
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Onderwerp

Aanpak drugstoerisme

Referentie

Datum

10-11-2020

Geacht college,

Op vrijdag 16 oktober jl. berichtte Het Parool over een brandbrief van het gezamenlijke bedrijfsleven aan u, met name gericht tegen het toerisme dat vooral naar Amsterdam komt voor drugsgebruik en de prostitutie op de Wallen. In een tienpuntenplan worden voorstellen gedaan om deze vorm van toerisme terug te dringen. Met name het massale drugstoerisme en het vertoon van de prostitutie op de Wallen moeten worden aangepakt.

Het bedrijfsleven legt daarmee naar de mening van het Huurders Netwerk Amsterdam (HNA) de vinger op de zere plek. Het HNA is blij verrast met deze brandbrief van het bedrijfsleven in Amsterdam en wil graag zijn adhesie betuigen voor het aanpakken van het massale drugstoerisme.

Al bijna tien jaar woedt een discussie in Amsterdam over de fors toegenomen druk van het toerisme op de stad. Huurdersvereniging Centrum – een van de 32 huurdersorganisaties die aangesloten zijn bij het HNA – heeft in de afgelopen jaren diverse brieven met voorstellen naar u toegestuurd. Van die voorstellen zijn enkele overgenomen, zoals een (beperkte) verhoging van de toerismebelasting, maar veel resultaat heeft dat niet opgeleverd. Het toerisme nam steeds meer toe en zal bij ongewijzigd beleid steeds verder stijgen: van ruim 20 miljoen bezoekers in 2019 naar een verwachte 30 miljoen in 2030!

Huurders/bewoners dupe van het massale toerisme

De huurders/bewoners van Amsterdam zijn op allerlei manieren de dupe van het massale toerisme geworden:

- de leefbaarheid staat sterk onder druk door ongekend grote stromen van toeristen door de straten, zoals op de Wallen en de Nieuwmarkt, maar ook elders;
- woningen worden illegaal onttrokken en zwart verhuurd via platforms als Airbnb;
- dit veroorzaakt weer stijging van de waarde van woonpanden in de omgeving en daarmee ook van de huren van de huurders vanwege de medebepaling van de huurhoogte door de WOZ-waarde;

- ook de hele economie in veel buurten verandert. Winkels die oorspronkelijk bedoeld waren voor bewoners, worden omgezet in winkels uitsluitend gericht op bezoekers;
- de waardeverhoging van de huizen leidt tot gentrificatie, zodat bewoners hun eigen buurt niet meer herkennen.
- in het centrum geven toeristen een grote druk op supermarkten. Gedurende de coronatijd geeft dit een extra groot risico op verspreiding. Toeristen laten zich niet testen bij de GGD.

Ook drugsgerelateerde criminaliteit bepaalt leefklimaat

Maar ook een andere kant van het drugstoerisme, namelijk de criminaliteit die al die drugshandel met zich meebrengt, heeft grote invloed op het leefklimaat in sommige buurten. De romantische gedachte dat vrije verkoop van softdrugs alleen maar relaxte mensen trekt is helaas volstrekt onjuist gebleken. Het vorig jaar uitgebrachte rapport 'De achterkant van Amsterdam' van Tops en Tromp toont de verwevenheid van softdrugshandel met zware criminaliteit en handel in harddrugs aan. Letterlijk is dat te zien bij de personen die figureren in het nu lopende proces tegen Willem Holleeder. Ook buurten buiten de Wallen hebben last van drugsgerelateerde criminaliteit: schietpartijen waarbij soms onschuldigen het slachtoffer zijn, het leggen van explosieven en intimidatie. Het gebeurt allemaal in diverse buurten in Amsterdam.

Forse ingrepen kunnen niet uitblijven

Om hieraan een eind te maken zal er fors moeten worden ingegrepen. Daarbij mogen draconische maatregelen niet meer uit de weg worden gegaan.

Het is daarom goed dat het bedrijfsleven vindt dat het terugdringen van het drugsgerelateerde bezoek aan Amsterdam een van de hoofdmaatregelen dient te zijn. Dat betekent naar onze mening dat aanbod van drugs drastisch zal moeten worden teruggebracht. Een oude economische wet luidt: *het aanbod schept de vraag*. En die wet geldt in dit geval. Over de hele wereld kent men vooral twee dingen van Amsterdam: de vrije verkoop van drugs en de prostitutie op de Wallen. Alleen in tegenstelling tot Nederland kennen vrijwel alle landen scherpe maatregelen tegen dit soort 'recreatie'. Geen wonder dat men over de hele wereld hiervoor naar Amsterdam wil afreizen. En vooral ook tijdens de coronacrisis, zoals deze zomer bleek, is Amsterdam voor de drugszoeker een vrijhaven.

Maatregelen

Om dit beleid van terugdringen van het drugstoerisme handen en voeten te geven willen wij u een aantal suggesties doen:

1. *Verminder het aanbod*. Amsterdam telt 167 coffeeshops, waarvan 92 in het stadsdeel Centrum, waarvan weer 35 in en rond het Wallengebied. Nergens ter wereld is zo'n grote concentratie van coffeeshops. Om tot een structurele vermindering te komen en om de druk op het centrum drastisch te verminderen moeten alle coffeeshops in het centrum worden gesloten. Ook in de rest van de stad zouden coffeeshops waar ze geconcentreerd voorkomen moeten worden gesloten. Uiteindelijk is een aantal van maximaal vijf per stadsdeel voldoende om in de lokale behoefte te voorzien.

2. *Voer net als de gemeente Maastricht het ingezetenen criterium in.* Dat wil zeggen dat alleen personen met een Nederlands paspoort nog toegelaten mogen worden tot de resterende coffeeshops. Dit criterium is cruciaal voor het weren van de buitenlandse drugszoeker.
3. *Voer een internationale informatiecampagne* waarbij het bezoeken van Amsterdam voor de drugs en de Wallen stellig wordt ontraden.
4. *Voer na het verdwijnen van veel coffeeshops tijdelijk een stevig handhavingsbeleid om straathandel tegen te gaan.* Tijdelijk, want Maastricht laat zien dat straathandel nauwelijks voorkomt, ook al zijn daar de coffeeshops alleen toegankelijk voor ingezetenen.
5. Zoals ook het georganiseerd bedrijfsleven voorstelt: *verbied de verhuur van woningen voor vakantieverhuur via Airbnb en andere platforms in de gehele stad.*
6. Voor de prostitutie op de Wallen: kies voor een makkelijke en snel te realiseren oplossing. Namelijk het voorstel dat al door de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad is gedaan: *sluit de gordijnen voor de voor prostitutie gebruikte ramen.* Het wachten op ingewikkelde en tijdrovende oplossingen is dan niet nodig. En de prostitutie hoeft dan niet per se van de Wallen te verdwijnen, maar voor de sensatiebeluste toerist is er weinig te zien. Daarnaast blijft er dan tijd en ruimte om naar meer structurele oplossingen toe te werken. Maar met ons voorstel is al op korte termijn het probleem van het massale sensatietoerisme dat komt om de prostitutie achter de ramen te zien opgelost.
7. De goedkope vakantievluchten waarbij men voor een paar tientjes heen en weer naar Amsterdam vliegt is een van de oorzaken dat het zo uit de hand gelopen is. Ook om andere redenen zijn deze vakantievluchten zeer schadelijk. Wij stellen voor dat *u het initiatief neemt om die vakantievluchten terug te dringen.*
8. *Voer een beleid waarbij de economie – met name de detailhandel – zich richt op de bewoners en niet op de bezoekers aan de stad.*

Tot slot willen wij uitdrukkelijk stellen dat het Huurders Netwerk Amsterdam op geen enkele manier tegen bezoekers en toeristen van Amsterdam is. De wijze waarop dit in de afgelopen jaren uit de hand gelopen is kan echter werkelijk niet langer. Het is nu aan u om daar verandering in te brengen.

Hoogachtend,
namens het Huurders Netwerk Amsterdam,

Dingeman Coumou

De huurdersorganisaties van het Huurdersnetwerk Amsterdam.

Bewonerscommissie BellamyNoorlander
Bewonerscommissie Holendrecht
Bewonerscommissie Concordia Noord
Bewonerscommissie Markengouw
Bewonerscommissie Noorlandercomplex
Bewonerscommissie Tasman Nova Zembla
Bewonerscommissie Van Ollefenstraat
Bewonersvereniging Olympia
Carry on the move
Cliëntenbelang Amsterdam
De Latei, belangenvereniging Woon Zorg
Huurdersbelang Zuid
Huurdersbelang Zuidoost
Huurdersbelangenvereniging Mijndenhof
Huurderscommissie Patricia Nellestein
Huurdersplatform Noord
Huurdersvereniging Aterlier WG
Huurdersvereniging Baarsjes / Bos en Lommer
Huurdersvereniging Centrum
Huurdersvereniging De Pijp
Huurdersvereniging Groot Oost
Huurdersvereniging Tuindorp Watergraafsmeer
Huurdersvereniging Westerpark
Initiatief Betaalbaar Wonen Noord
Netwerk Ouderen Adviesraad
Platform Individuele Huurders Amsterdam
Stichting Woon- Werkruimtes voor Kunstenaars
UCP Huurders Commissie Nellestein
Vereniging Platform Beeldende Kunst
Woonstarters (Bond Precaire Woonvormen en Jongerenetwerk)